

Więści ze świata

Niedźwiedzie grizzly z Parku Narodowego Yellowstone na celowniku

The Natural Resources Defense Council (NRDC), Sierra Club i Earthjustice to znaczące organizacje ekologiczne, które wystąpiły wspólnie w koalicji przeciwko propozycji „regulacji populacji niedźwiedzi grizzly z Parku Narodowego Yellowstone”, autorstwa administracji prezydenta Busha. Według pomysłu rządu, każdy z 600 grizzly bytujących poza granicą parku, może stać się celem myśliwych polujących dla trofeum z dzikich drapieżników. Również farmerzy będą mogli strzelać do niedźwiedzi grizzly spoza parku, gdy ich bydło będzie zagrożone.

Populacja tych zwierząt, odkąd podlegają ochronie potroiła się i osiągnęła bezpieczny poziom. Władze stanów Idaho, Montana i Wyoming, biorących udział w ochronie, obiecują, że zadbają, by niedźwiedzie nie były niepotrzebnie niepokojone.

„Zniesienie ochrony i zezwolenie na odstrzał grizzly nie ma sensu dopóki ich populacja w parku Yellowstone nie będzie liczyć co najmniej 2000 osobników. Może niedźwiedzie grizzly opuściły już oddział intensywnej terapii, ale na pewno jest jeszcze za wcześnie na wypisanie ich ze szpitala” – mówi Louisa Willcox z organizacji NRDC.

(The Environmental Magazine)

Największe ryby świata są coraz mniejsze

Rekiny wielorybie, które występują w przybrzeżnych wodach Australii, są coraz mniejsze. Według ekologów, w ostatnim dziesięcioleciu średnia długość ciała tych ryb zmniejszyła się o dwa metry – z siedmiu do pięciu metrów. Dane przekazały naukowcom z Australijskiego Instytutu Badań Morskich firmy zajmujące się tzw. ekoturystyką. Organizują one ekspedycje do parku morskiego Ningaloo na północno-zachodnim wybrzeżu kontynentu, podczas których można obserwować rekiny wielorybie i pływać wraz z nimi.

„Firmy ekoturystyczne notują pozycję, rozmiary i płeć każdego rekina, którego oglądają turyści. Po analizie danych z ostatnich 10 lat, okazało się, że rekiny występujące w australijskich wodach są coraz mniejsze” – mówi jeden z badaczy, Mark Meekan. Tendencja ta niepokoi ekologów, zwłaszcza że przypuszczają, iż rekiny stają się dojrzałe płciowo i zdolne do reprodukcji dopiero wtedy, gdy osiągną ok. 6-7 metrów długości.

Rekiny wielorybie (*Rhincodon typus*) żywią się drobnymi morskimi skorupiakami, które filtrują z wody. Mogą żyć do 150 lat i osiągać długość nawet do 20 metrów. Dojrzałość płciową osiągają jednak dopiero w wieku ok. 30 lat.

Właśnie ze względu na długość życia i niskie wskaźniki rozrodczości zaklasyfikowano je jako gatunek „podatny na wyginięcie”. Znalazły się także na liście CITES – gatunków zagrożonych przez handel i połowy. Być może więc, sugerują naukowcy, największe osobniki są nielegalnie odławiane.

Badacze i ekolodzy prowadzą projekt monitorowania rekinów wielorybich. Dzięki umieszczaniu na nich miniaturowych nadajników chcą poznać dokładne szlaki migracyjne ryb między Australią, Azją i wschodnim wybrzeżem Afryki. Umożliwiłoby to namierzenie tych miejsc, w których ryby „znikają”, czyli najprawdopodobniej dostają się w sieci. Rekiny są cennym łupem dla rybaków, gdyż ich mięso

jest przysmakiem w niektórych restauracjach, chrząstkę zaś wykorzystuje się w tradycyjnej medycynie chińskiej.

Życie rekinów wielorybich wciąż kryje przed naukowcami wiele tajemnic. Najbardziej zagadkowe są kwestie rozmnażania i chowania młodych. Samice i samce tych ryb żyją bowiem w odseparowanych społecznościach, które jednak muszą się jakoś spotykać. Niezwykle rzadko zdarzało się też dotąd zaobserwować młode rekiny.

(PAP)

Dziesiątki nowych gatunków odkryto na Nowej Gwinei

W trudnodostępnych górach Foja na zachodzie Nowej Gwinei naukowcy odkryli m.in. nowy gatunek ptaka jedzącego miód, nieznanie wcześniej żaby oraz nadrzewnego kangura.

Spowite mgłą dżungle gór Foja na zachodzie Nowej Gwinei, badane w grudniu przez zespół naukowców z Australii, Indonezji i USA, okazały się „zagubionym światem”, pełnym wielkich kwiatów i nieznanymi gatunków zwierząt.

Wyprawa zorganizowana m.in. przez organizację Conservation International odkryła nieznanego gatunek rododendronu o piętnastocentymetrowych kwiatach, pięć nowych palm, 20 nowych gatunków żab i 4 gatunki motyli oraz jedzącego miód ptaka o pomarańczowej głowie – pierwszy nowy gatunek ptaka odkryty na Nowej Gwinei od ponad 60 lat.

Udało się sfotografować po raz pierwszy znanego głównie z wypchanych okazów samca rajskiego ptaka z gatunku *Parotia berlepschi* oraz zaobserwować jego taniec godowy, a także odkryć nowe miejsce występowania nadrzewnego kangura *Dendrolagus pulcherrimus* (czyli po polsku „bardzo piękny drzewny zając”).

Miejscowa ludność z plemion Kwerba i Papasena chętnie pomagała naukowcom w badaniach. Liczące ponad milion hektarów lasy Foja są największym w Azji obszarem leśnym nienaruszonym przez człowieka.

(PAP)

Japończycy karmią psy mięsem wielorybów

Zajmująca się ochroną wielorybów brytyjska organizacja ekologiczna zarzuciła Japonii, że nagromadzone w ramach tzw. połowów naukowych zapasy mięsa tych ssaków rozprzedaje na pokarm dla psów.

Towarzystwo Ochrony Wielorybów i Delfinów (Whale and Dolphin Conservation Society – WDCS) poinformowało, iż japońskie zapasy wielorybiego mięsa w ubiegłym roku szacowano na 4800 ton, podczas gdy w marcu 1998 r. było to tylko 673 tony.

Według WDCS, na jednej z japońskich stron internetowych pojawiło się ogłoszenie o sprzedaży wielorybiego mięsa na pokarm dla psów; dla podkreślenia jego walorów zaznaczono, iż jest „bezpieczne i zdrowe” oraz „organiczne”.

– „Połów wielorybów to okrutny proceder, a fakt, że Japonia zabija te wyjątkowe zwierzęta na pokarm dla psów, jest szokujący” – powiedział Mark Simmonds z WDCS. – „Usłyszeliśmy od Japonii już wiele argumentów, tłumaczących, dlaczego połów jest niezbędny, jednak nigdy wcześniej nie

informowała, że potrzebuje mięsa wielorybów na karmę dla psów” - dodał.

Japonia zrezygnowała z komercyjnych połowów wielorybów w 1986 r., włączając się do międzynarodowego moratorium. Jednak już w roku następnym wznowiła pozyskiwanie tych ssaków w ramach przyznanej kwoty na cele badawcze.

(PAP)

Opracowanie: Monika Pietruczuk, RS, Ortodoks